

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ  
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ  
ΤΕΤΑΡΤΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2016 ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:  
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)**

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

**A1. Μετάφραση:**

Πρέπει να φυλάγεστε από τη δύναμη των εχθρών· γιατί οι εχθροί συνηθίζουν να εξορμούν από τους λόφους και μπορούν να κατασφάξουν τους στρατιώτες.

Μετά τη ναυμαχία στο Άκτιο ο Κάσσιος από την Πάρμα, που είχε υπηρετήσει στον στρατό του Μάρκου Αντωνίου, κατέφυγε στην Αθήνα. Εκεί πριν καλά καλά παραδώσει την ταραγμένη του ψυχή στον ύπνο, του εμφανίστηκε ξαφνικά μια τρομερή μορφή.

(ο νεαρός)... και γενναιότερος από τον εχθρό, τον διαπέρασε με το δόρυ του και τον απογύμνωσε από τα όπλα του. Αμέσως οι εχθροί ζήτησαν τη σωτηρία στη φυγή. Αλλά ο ύπατος, όταν επέστρεψε στο στρατόπεδο, τιμώρησε με θάνατο τον νεαρό, με τις ενέργειες του οποίου οι εχθροί είχαν τραπεί σε φυγή.

Τελικά η κοπέλα, κουρασμένη από την πολλή орθοστασία, ζήτησε από τη θεία της να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση της. Τότε η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «εγώ ευχαρίστως σου παραχωρώ τη θέση μου». Αυτόν τον λόγο λίγο αργότερα επιβεβαίωσε η ίδια η πραγματικότητα. Πέθανε δηλαδή η Καικιλία, την οποία ο Μέτελλος, όσο ζούσε, την αγάπησε πολύ.

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

**B1α. vi**

collium  
Cassi  
exercitibus  
somnia  
ea  
speciei  
vestri, vestrum  
suis  
sedum

**B1β. fortis, fortissimus  
longiore, longissimus**

**B2α. solitis sitis  
potuissetis  
dabunt  
transfigeremus  
petendo**

stet  
cessum  
moritura  
viventis  
amandum

**B2β.** cave  
es  
confuge  
confuge  
roga  
dic

**Γ1α.** militum: γενική αντικειμενική στο caedem  
perpetrare: τελικό απαρέμφατο ως αντικείμενο στο possunt  
somno: έμμεσο αντικείμενο στο dederat  
hasta: αφαιρετική του οργάνου στο transfixit  
morte: αφαιρετική της ποινής στο multavit  
mea: ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο sede  
paulo: αφαιρετική οργανική του μέτρου ή της διαφοράς στο post

**Γ1β.** Στάση σε τόπο: Athenis  
in castris  
Απομάκρυνση από τόπο: Athenis  
ex castris

**Γ1γ.** quam hostis

**Γ1δ.** per quem

**Γ2α.** Vis hostium vobis cavenda est.

**Γ2β.** cum repente apparuit ei species horrenda: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον αντίστροφο cum, που δηλώνει αιφνίδιο γεγονός και συνοδεύεται από το επίρρημα repente. Στην κύρια πρόταση υπάρχει το επίρρημα vix. Εκφέρεται με οριστική (apparuit), γιατί η πράξη ενδιαφέρει από καθαρά χρονική άποψη, και συγκεκριμένα με οριστική παρακειμένου, ενώ στην κύρια πρόταση υπάρχει υπερσυντέλικος, για να δηλώσει το υστερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα dederat.

cum in castra revertisset: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον ιστορικό διηγηματικό cum, που υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση ανάμεσα στην κύρια και τη δευτερεύουσα πρόταση, δημιουργώντας μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους, και εκφέρεται με υποτακτική (revertisset), στην οποία είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού, γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (multavit), και

δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο multavit.

dum vixit: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον χρονική σύνδεσμο dum και δηλώνει το σύγχρονο. Εκφέρεται με οριστική (vixit), γιατί η πράξη ενδιαφέρει από καθαρά χρονική άποψη. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με οριστική παρακειμένου, γιατί δηλώνει παράλληλη διάρκεια στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο amavit.

**Γ2γ. “mea sedes libenter tibi a me ceditur”**

**Γ2δ. Animum sollicitum somno noli dare.**

Ne dederis animum sollicitum somno.

Επιμέλεια  
Βίκη Γσιαλαμάγκα